

Tilsynsrapport for Lunden

Tilsynet i Høje Taastrup Kommune forløber over to år med observationer i praksis hvert andet år og en række fokusområder i forskellige tilsynsdialoger med både ledere og medarbejdere. Der anvendes KIDS til observationer i praksis og vurdering af det pædagogiske læringsmiljø. [Her kan du læse mere om KIDS og, hvordan Høje-Taastrup kommune har tilrettelagt tilsynet.](#)

Tilsynsrapporten består af forskellige dele, som udfyldes på forskellige tidspunkter henover den 2-årige tilsynsperiode, som omtales hh. År 1 og År 2 i tilsynet. De forskellige dagtilbud kan have tilsyn før eller efter årsskiftet. År 1 og År 2 i tilsynet følger altså ikke kalenderåret. Da tilsynet forløber over to år og forvaltningen ligeledes kan komme på tilsyn udenfor de planlagte perioder, er der altid en del af tilsynsrapporten, som er af nyere dato og en del af rapporten, som er af ældre dato. Det vil fremgå af rapporten hvilken periode den enkelte vurdering er foretaget i.

Et dagtilbud kan komme under skærpet tilsyn hvis forvaltningen finder anledning til bekymring eller alvorlig bekymring for det pædagogiske læringsmiljø eller andre forhold i dagtilbuddet, som sænker kvaliteten af opgaveløsningen i bekymrende grad. Det vil fremgå af tilsynsrapporten om dagtilbuddet er under skærpet tilsyn.

Ifølge dagtilbudsloven skal dagtilbud have fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det er ledelsens ansvar at sikre en evalueringskultur, med dette fokus, i daginstitutionen. Dette skal foregå gennem arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal være et værktøj for udvikling af praksis. [Her kan du læse mere om den styrkede pædagogiske læreplan.](#)

Med den pædagogiske læreplan er der sat fokus på kontinuerlig udvikling af praksis med det formål, at sikre øget trivsel, læring udvikling og dannelse for daginstitutionens børn. Det anses for at være et kvalitetstegn i sig selv, at pædagogisk personale forholder sig reflektivt til egen praksis og løbende søger at styrke børnenes læringsmiljø, gennem fokus på udvikling af dagtilbuddets praksis.

Tilsynets observationer og dialoger har både til formål at føre kontrol med dagtilbuddet, som loven foreskriver, og samtidig afdække udviklingsområder til styrkelse af den generelle kvalitet i dagtilbuddet. Både År 1 og År 2 i tilsynet afleder udviklingsområder som vil fremgå af tilsynsrapporten.

I denne tilsynsrapport kan du læse om:

- 1) Fakta om dagtilbuddet
- 2) Dagtilbuddets arbejde med seneste udviklingsfokus, herunder arbejdet med pædagogiske læreplaner
- 3) Dagtilbuddets samarbejde med forældregruppen, herunder dagtilbuddets arbejde med at engagere forældre i børnenes læring
- 4) Dagtilbuddets arbejde med de lokale vilkår for kvalitet
- 5) Vurdering af det pædagogiske læringsmiljø
- 6) Samlet konklusion på tilsyn
- 7) Dagtilbuddets nyeste udviklingsfokus

1. Fakta om dagtilbuddet Lunden

De kommunale daginstitutioner i Høje Taastrup Kommune er inddelt i klynger. En klynge består typisk af tre-fire dagtilbud. Klyngerne i Høje Taastrup Kommune kan have forskellig størrelse ligesom daginstitutionerne i de forskellige klynger kan have det. Alle klynger har en klyngeleder og i mange klynger har klyngelederen tillige den pædagogiske ledelse af et af dagtilbuddene i klyngen.

Dagtilbuddet Lunden er en del af Klynge C, sammen med dagtilbuddene Hallandsparken og Bakketoppen.

Dagtilbuddet Lunden har en vuggestueafdeling og en børnehaveafdeling. Der er en pædagogisk leder ansat i dagtilbuddet Lunden.

2. Dagtilbuddets arbejde med seneste udviklingsfokus

I Høje Taastrup Kommune er der tilsynsdialog om ledelsens opgave med at understøtte det udviklingsfokus, der dels viste sig ved sidste tilsyn, men også det udviklingsfokus der måtte være opstået frem til tilsynsdialogen.

Der er mange forhold, der har betydning for ledelsens udviklingsfokus. Barselsperioder, rekrutteringsforhold, flytning, etablering af nye dagtilbud - og andre forhold, kan påvirke vilkårene for den pædagogiske og ledelsesmæssige opgaveløsning. Vurderingen foretages derfor altid på basis af de konkrete vilkår.

Dagtilbuddet Lunden - oktober 2023

Der er arbejdet med følgende udviklingspunkter i dagtilbuddet Lunden, i den forgangne periode:

Socioemotional udvikling:

- Viden om- og fokus på vigtigheden af at italesætte børnenes følelser.
- Forsat arbejde med rammerne, for det pædagogiske personale, så de har overskud til at yde den nødvendige omsorg. Dette både ved at fastholde fokus på arbejdsglæde og trivsel, men også ved at evaluere rutinerne og arbejdsopgaverne i hverdagen, samt et udvidet arbejde med planlægningen af den faglige ramme (årshjul, indhold til de enkelte temaer osv.).

Læringsmiljøer:

- Systematisering af- og fokus på klargøring om morgenen. Eventuelt med aftale af en fast stue som der henholdsvis åbnes og lukkes på (men ikke nødvendigvis den samme). Dette særligt i børnehaven.

- Forsætte med at prioritere tilkøb i budgettet, samt forsat fokus på at skabe små rum i de store rum. Dette særligt i vuggestuen.
- Der er arbejdet på tematisering, især i børnehaven. Legezonerne er ellers godt skærmet. Ledelsen har valgt at budgettere efter de indsatser der har givet gejst i personalegruppen i forhold til læringsmiljøet og leg på stuerne. Eks. fremfor stole og borde til de voksne.

Som følge af udviklingsarbejdet er mængden af irettesættelser overfor børnene dalet betydeligt. Medarbejderne taler venligt og imødekommende til børnene og der arbejdes fortsat på at sætte flere ord på følelser og forankre den positive udvikling.

Det bemærkes af ledelsen, at udviklingen ikke er slået igennem i den seneste KIDS vurdering af det pædagogiske læringsmiljø, skønt forandringen mærkes i hverdagens praksis.

Pædagogiske læreplaner

Ifølge dagtilbudsloven skal alle daginstitutioner arbejde med pædagogiske læreplaner. Dette foregår i en toårig kadence, som indbefatter:

- Offentliggørelse af en skriftlig læreplan, i juli måned i ulige år.
- Inddragelse af forældres ønsker for udvikling af daginstitutionens praksis.
- Arbejde med mål for 6 temaer i læreplanen på basis af et pædagogisk grundlag, løbende udvikling af den daglige praksis og systematisk evalueringskultur.
- Evaluering af læreplansarbejdet hvert andet år forud for udgivelse af en ny skriftlig læreplan, med inddragelse af forældres perspektiver på den forgangne periodes udviklingsarbejde.

De kommunale og selvejende daginstitutioner i Høje Taastrup Kommune anvender Aktionslæring som metode. [Her kan du finde modellen på vores hjemmeside.](#) Modellen tager afsæt i læreplansblomsten. Private daginstitutioner kan have andre modeller i anvendelse.

Høje Taastrup Kommune fører tilsyn med daginstitutionens udviklingsprocesser som et led i lovgivningen.

Dagtilbuddet Lunden oktober 2023

Der er en del medhjælpere i dagtilbuddet Lunden og der stræbes efter at opnå et højere niveau af pædagogisk uddannet personale.

Der har været fokus på at gøre udvikling af praksis meningsfuld og konkret for personalet. Ledelsen har vurderet at det ikke har været tilstrækkeligt meningsfuldt for personalet at bruge kommunens Aktionslæringsmodel som model til udvikling af praksis jf. arbejde med læreplanen, og derfor har aktionslæring ikke været prioriteret.

Den skriftlige læreplan for dagtilbuddet Lunden, er et udtryk for fælles rammer og beslutninger og fungerer ikke som værktøj for udvikling af praksis, som det er hensigten efter loven. Ledelsen

bruger den skriftlige læreplan aktivt i arbejdet med at få nye medarbejdere ombord og introducere nye familier til dagtilbuddet. Den skriftlige læreplan genbesøges årligt ved at ledelsen holder oplæg herom og alle medarbejdere kan genkende og stå inde for det der står.

Ifølge loven om læreplaner pålægges dagtilbud at etablere en evalueringskultur som bla. tager højde for at inddrage børnenes perspektiver. Der er en øget opmærksomhed på at skabe bevidsthed om børnenes perspektiver og styrke personalets evne til at beskrive børnene fagligt og udviklingsarbejdet i praksis evalueres løbende, skønt evalueringen ikke foregår i rammen af Aktionslæring.

Indtil videre anvendes kommunens Aktionslæringsmodel til at koordinere med eksterne samarbejdspartnere som eks. Indsatspædagoger og det pædagogiske personale er lige så stille kommet i gang med anvendelsen af modellen.

Ledelsen har gennemført en overordnet evaluering af læreplansarbejdet vha. evalueringskabelonen fra Danmarks Evalueringsinstitut, som er udviklet til formålet. Evalueringen har givet anledning til få konkrete rettelser i den skriftlige læreplan. Der er på nuværende tidspunkt ikke et ønske om at gøre læreplanen mere detaljeret.

Dagtilbuddet har forgæves forsøgt at offentliggøre den seneste skriftlige læreplan og evaluering af læreplansarbejdet. Der afventes nu en ny hjemmesidestruktur i årsskiftet 2023-24. Evaluering og revideret læreplan lægges på den nye hjemmeside så hurtigt som muligt.

3. Forældresamarbejde

Dagtilbuddet Lunden - oktober 2023

Ledelsen oplever generelt at forældrebestyrelsen er engageret. Samarbejdet fungerer godt og Bakketoppens forældregruppe er repræsenteret i forældrebestyrelsen tillige med forældre fra de øvrige dagtilbud i klyngen. Alle klyngens ledere deltager i bestyrelsesmøderne, og der er et positivt samarbejds-klima.

Klyngens seneste skriftlige læreplan var en fælles læreplan for klyngens tre dagtilbud. Den er nu under tilpasning til de enkelte huse og afdelinger, hvilket gør det lettere at afspejle de lokale forhold og kontekster i læreplanen og få den til at fungere, som et redskab til udvikling af praksis, som loven foreskriver. Dette er i tråd med, at bestyrelsen har haft spørgsmål til og vist interesse for de forskellige huses praksis. Bestyrelsen er blevet inddraget i de områder, hvor husene har planlagt fokus for udvikling.

Bestyrelsen ønsker at prioritere børnenes sproglige udvikling højere i det pædagogiske arbejde og dette er imødekommet af dagtilbuddene.

Bestyrelsen har udarbejdet principper for det pædagogiske arbejde i klyngens dagtilbud samt nogle værdier, som er bærende for principperne. Principperne har været i høring på personalemøder,

inden de blev endeligt vedtaget i bestyrelsen. Bestyrelsen lægger særlig vægt på styrkelsen af samarbejdet mellem daginstitutionen og hjemmet.

Dagtilbuddets arbejde med at engagere forældre i børnenes læring

Dagtilbuddet Lunden - oktober 2023

Der laves årligt en dialogprofil på alle børn i klynge C. Der er imidlertid forskelle mellem institutionerne med hensyn til, hvor mange forældre der besvarer forældredelen af dialogprofilen. I gennemsnit svarer omkring halvdelen af forældrene.

De institutioner, hvor der er en høj besvarelsesprocent, ser ud til at have flere forældre, der begynder at værdsætte den systematiske tilgang. Første gang forældrene udfylder dialogprofilen, kan det virke som et ukendt fænomen og mange kan opleve sprogbarrierer. Sprogbarriererne kan generelt påvirke forældrenes forståelse af, hvad et dagtilbud egentlig bidrager med, og hvordan dagtilbuddets synspunkter kan afvige fra familiens uden at nogen af synspunkterne bliver forkerte af den grund, men blot er et udtryk for, at barnet indgår forskelligt i de forskellige miljøer.

Generelt vurderes kvaliteten af dialogprofil vurderingerne at være gode i dagtilbuddet Lunden og der lægges vægt på at inddrage konkrete eksempler på, hvordan barnet har demonstreret de vurderede kompetencer. Der er dog opmærksomhed på, at der tidligere har været medarbejdere der har været tilbøjelige til generelt at vurdere børnenes kompetencer højt og det bemærkes ligeledes, at forældres vurderinger ofte er højere end medarbejdernes.

Det opleves værdifuldt for samarbejdet i dagtilbuddet at have et fælles sprog og styrkede observationsevner, hvilket bliver understøttet af dagtilbuddets ressourcepædagog men det opleves ikke som om, at dialogdata bidrager med vigtig viden i forhold til tilrettelæggelse af læringsmiljøet i hverdagen, skønt dialogdata godt kan give anledning til fokusområder i ugeplanlægningen.

Forældres engagement i børnenes læring faciliteres gennem vejledende og styrede forældresamtaler, der tilpasses de forskellige mødeformer i klyngens dagtilbud.

I daginstitutionen Lunden er det tillige blevet drøftet, hvad der kræves for, at forældrene føler sig parate til at modtage oplysninger og deltage i dialoger om deres børn. En vigtig del af denne indsats har været at etablere og styrke relationer samt tydeliggøre forventninger ved hjælp af visuel understøttelse. Dette inkluderer for eksempel at præsentere, hvad der betragtes som passende tøj til årstiden, så informationen bliver mere konkret og tilgængelig for forældrene, især dem, der ikke selv har erfaring med at gå i en dansk daginstitution.

For at sikre, at inddragelsen af forældrene sker på en måde, der er afstemt med deres behov, blev der udarbejdet spørgeskemaer, som alle forældre blev bedt om at udfylde. Dette spørgeskema søgte at afdække, hvad det optimale antal forældrearrangementer og samtaler var, således at institutionen kunne tilpasse sit program til forældrenes ønsker og behov.

Personalet har også arbejdet på at anerkende og rose forældrene for at komme med deres ærlige feedback og kritik. Dette engagement fra forældrene har været værdsat og har skabt et mere åbent

og givende dialogmiljø. Det har fremmet positive samtaler og styrket samarbejdet mellem personalet og forældrene til gavn for børnenes trivsel og udvikling.

Der er tillige ansat tre ressourcepædagoger i klyngen, som blandt andet arbejder på at styrke samarbejdet mellem familier og dagtilbud. Ressourcepædagogerne arbejder bl.a. på at etablere en systematisk tilgang til forældresamtaler. Dette inkluderer samtaler med forældre inden børnenes opstart i daginstitutionen, med særlig vægt på at ensarte dagtilbuddene i klyngen og leve op til kommunens 10 principper for forældresamarbejde. [Her kan du læse om de 10 principper for forældresamarbejde.](#)

Forældrene i klynge C anerkendes som dagtilbuddenes vigtigste samarbejdspartnere. Der er et vedvarende fokus på at skabe et samarbejde, hvor daginstitutionen er åben for forældrenes perspektiver og oplevelser og hvor der samarbejdes særligt tæt om børn i udsatte positioner.

4. Dagtilbuddets arbejde med de lokale vilkår for den pædagogiske praksis

Forhold som sygefravær, personaleomsætning, sammensætning af personalegruppen, uddannelsesniveau og den ledelsesmæssige indsats for lokal kompetenceudvikling kan have stor indflydelse på vilkårene for at skabe kvalitet i den pædagogiske praksis. I disse tilfælde har ledelse særlig stor betydning for muligheden for at skabe kvalitet.

Dagtilbuddet Lunden - oktober 2023

Der er generel mangel på pædagogisk uddannet personale i Danmark i disse år og andelen af uddannede medarbejdere varierer i dagtilbuddene i klynge C.

Alle ledige stillinger annonceres altid som pædagogstillinger, som det kan være en anden faggruppe der er brug for i det konkrete tilfælde. Dette sikrer mulighed for at ansætte pædagoger til klyngen ifald man rammer et heldigt tidspunkt med pædagogisk uddannede ansøgere. Erfaringen viser nemlig at der altid er andre faggrupper, som eks. medhjælpere og PAU uddannede (Pædagogisk Assistent) der ansøger stillingerne, selvom de er opslået som pædagogstillinger.

Når klyngen ikke kan ansætte uddannet personale, satses der på at sende medarbejdere på uddannelse fra egne dagtilbud. Der er en venteliste af medhjælpere i klyngen, der er interesseret i at uddanne sig til pædagoger, som afventer at få klarhed for, hvordan de fremtidige vilkår for merituddannelse bliver. Der har tidligere været et hold afsted fra Høje Taastrup Kommune, heriblandt en medarbejder fra klynge C.

Der er en vedvarende opmærksomhed på at ansætte personale med potentiale for udvikling. Strategien involverer brugen af AMU-kurser til kvalificering af medhjælpere. Fokus er på læring gennem praktisk erfaring, hvor det er acceptabelt at afprøve og muligvis fejle for at lære og udvikle sig.

Det er desuden besluttet at udvikle et internt on-boarding-program i klyngen for at sikre, at nye medarbejdere integreres hurtigt og effektivt.

I dagtilbuddet Lunden er der over en længere periode arbejdet på at øge antallet af pædagoger. Dette fokus påvirkede på et tidspunkt personaleomsætningen, som følge af nogle fejlansættelser. Ledelsen har nu valgt en ny strategi og ansætter kun pædagoger med tilstrækkelige kvalifikationer og potentiale og dækker ellers stillingen på anden vis. Det har samlet set ført til en mere stabil arbejdsstyrke.

I det forgangne år har fire medarbejdere deltaget i sprogvejlederuddannelsen, som kommunen tilbyder over en uge, og to medarbejdere er på vej til at deltage. I fremtiden vil fastansatte medarbejdere med stabil tilknytning til dagtilbuddet deltage i sprogvejlederuddannelsen da det er en strategisk satsning i dagtilbuddet Lunden at have sprogvejledere på alle stuer.

Der er et øget fokus på medarbejdernes kvalifikationer i forhold til deres opgaver, hvilket giver mulighed for opkvalificering til at udføre opgaver, der normalt hører under en uddannet pædagog. Personalet oplever generelt gode udviklingsmuligheder i dagtilbuddet.

Dagtilbuddet Lunden stræber efter at have så mange medarbejdere som muligt på fuld tid, samtidig med at arbejdsglæden bevares.

Der har været ledelsesmæssigt fokus på at reducere sygefraværet i klynge C, hvilket har resulteret i en vis personaleomsætning. Der er løbende gennemført forbedringer, hvilket har medvirket til at stabilisere situationen, og der er nu en betydelig andel af medarbejdere i klyngen, der har minimalt eller intet fravær.

Klyngens ledere har opnået en klar forståelse af, hvad der kræves for en effektiv håndtering af fraværsspørgsmål. Samtidig har arbejdet i Lokaludvalgs MED bidraget til at øge den generelle arbejdsglæde og styrke fremmødekulturen i klyngen.

Ansættelse af ressourcepædagoger i klyngen er bl.a. et resultat af klyngens strategi for fastholdelse af dygtige medarbejdere og sikring af stabilitet i personalegruppen, idet nye medarbejdere oplever en stærk faglig forankring i klyngens institutioner, hvilket giver mulighed for gensidig inspiration og sparring. Som et led i fastholdelsesstrategien har dagtilbuddet Lunden planlagt samtaler med ældre medarbejdere for at undersøge mulighederne for senioraftaler.

Ledelsesteamet i Klynge C er i øvrigt opmærksomme på tilstedeværelsen af seniorer i ledelsen, og der er igangværende overvejelser om, hvordan stabilitet i ledelsesteamet kan opretholdes.

5. Vurdering af det pædagogiske læringsmiljø

Tilsynet skal bl.a. baseres på observationer i den pædagogiske praksis, som følge af lovgivningen. I Høje Taastrup Kommune er materialet KIDS valgt til formålet og resultaterne af KIDS vurderingen indgår som en del af vurderingsgrundlaget ved tilsynet. [Her kan du læse mere om kommunens måde at tilrettelægge tilsynet på.](#)

KIDS er et forskningsbaseret og danskudviklet redskab til evaluering og udvikling af den pædagogiske kvalitet i daginstitutioner. Det fokuserer på tre overordnede udviklingsområder – de fysiske omgivelser, relationer samt leg og aktivitet – og på seks specifikke områder: Socio-emotionel udvikling, Demokrati og deltagelse, Selvet og kroppen, Opmærksomhed, Kommunikation og sprog samt Erfaringsdannelse, kreativ og kritisk tænkning.

[Her kan du læse mere om KIDS.](#)

Som et led i KIDS vurderingen genereres en procentvis score for hvert tema, som indikerer kvaliteten på det enkelte område.

I Høje Taastrup Kommune genereres tillige en samlet procentvis score, for at give en samlet indikation for, om KIDS vurderingen overordnet set '**ikke giver anledning til bekymring**' giver '**anledning til bekymring**' eller '**anledning til alvorlig bekymring**' for den pædagogiske praksis.

KIDS vurdering dagtilbuddet Lunden - oktober 2023

Den samlede KIDS score for dagtilbuddet Lunden er 70% og giver ikke anledning til bekymring for det pædagogiske læringsmiljø.

I 2023 er der lavet en ny beregningsmodel for de procentvise gennemsnit på de enkelte temaer. Den nye model gør det muligt at score 0% mens den gamle beregningsmodel ikke gik længere ned end til 20%.

Høje Taastrup Kommune opererer med en markør på 60% baseret på den gamle beregningsmodel, som indikator for, hvornår KIDS resultaterne giver anledning til bekymring.

Nedenfor fremgår de procentvise score ud fra begge beregningsmodeller. Den nye beregningsmodel bliver indfaset i kommunen hen over de kommende år og følges op med et nyt markørniveau. Kommunen vil oplyse KIDS score ud fra begge beregningsmodeller indtil den nye beregningsmodel er fuldt indfaset.

	Tema	Gammel beregningsmodel	Ny beregningsmodel
1	Fysiske omgivelser	70%	62,5%
	Indendørs	71,6%	64,6%
	Udendørs legeplads	68%	60%
2	Relationer	79%	73,8%
3	Leg og aktivitet	74,8%	68,5%
4	Socio-emotionel udvikling	62%	52,5%
5	Demokratisk deltagelse	70%	62,5%
6	Erfaringsdannelse, kreativ og kritisk tænkning	53,3%	41,7%
7	Selvet og kroppen	60%	50%
8	Kommunikation og sprog	68,8%	61,1%
9	Opmærksomhed	78%	72,5%

6. Samlet konklusion på tilsyn

Tilsynsvurderingen for det enkelte dagtilbud er et udtryk for en vurdering af KIDS scoren på de enkelte temaer og den samlede KIDS score. Dette sammenholdes med de forhold der i øvrigt er afdækket i tilsynsdialogerne i en samlet vurdering. [Her kan du læse, hvilken data der indgår i forvaltningens tilsynsvurdering.](#)

Konklusionen på det samlede tilsyn udtrykkes i en vurdering af, om der **'ikke er anledning til bekymring'**, om der er **'anledning til bekymring'** eller om der er **'anledning til alvorlig bekymring'**.

Hvis der er anledning til bekymring eller alvorlig bekymring, kommer dagtilbuddet under skærpet tilsyn og forvaltningen forpligtes til at sikre at der udfærdiges en handleplan, følge op på aftalerne i handleplanen og gennemføre en ny vurdering. Ved 'alvorlig bekymring' involveres forældrebestyrelsen i udarbejdelse af handleplanen. Det vil fremgå af tilsynsrapporten om forældrebestyrelsen har været involveret.

Samlet konklusion for tilsyn i Dagtilbuddet Lunden - oktober 2023

Tilsyn i dagtilbuddet Lunden, oktober 2023, giver ikke anledning til bekymring.

7. Udviklingsfokus for den kommende periode

Dagtilbuddet Lunden - oktober 2023

Som følge af tilsynsdialog med ledelse og personale har dagtilbuddet Lunden valgt at sætte følgende fokus for udvikling af den pædagogiske praksis:

- **Fokus på italesættelse af følelser.** Dette både de positive og de negative følelser. Vurderingen fra den tilsynsførende var, at der ikke var synlige forbedringer i personalets italesættelse af børnenes følelser ift. sidste tilsyn. Der har været hovedfokus siden sidste
- tilsyn, og det undrede personalet, at de ikke var blevet vurderet bedre, men der er stor forståelse for vigtigheden af at det skal gøres. Prioriteringen forsætter indtil næste tilsyn.
- **Forbedring af det indendørs legemiljø:** Der skal frem mod det næste tilsyn arbejdes med tydelige legezoner. Vigtigst af alt, skal det være tydeligt for børnene; *"Hvad kan jeg lege med her?"*.

Tilsynsførende som har observeret praksis har i øvrigt bemærket følgende styrker i praksis i dagtilbuddet Lunden, som det anbefales at have et fastholdelsesfokus på i den kommende periode:

- **Strukturen i huset og på stuerne,** som giver børn og voksne overblik over hvor de skal være og hvad de skal lave. Dette gav et indtryk af ro og overskud.
- **Arbejdet i mindre grupper.** Dette var med til at mindske forstyrrelser for børnene og derved give børnene større fordybelse.
- **Opmærksomme voksne som altid talte pænt til børnene og hinanden.** Dette gav en oplevelse af at Lunden var et meget rart hus at være i.